

SAJTÓANYAG

Országos Dohányfüstmentes Egyesület - Gallup Intézet: Magyar Dohányzás Monitor jelentés, 2007.

Dohányzási szokások és közvélekedés a dohányzásról Magyarországon

Nem változott a dohányzók aránya idehaza, változatlanul minden harmadik felnőtt cigarettázik. A mai dohányosok háromnegyede 18 évesen vagy még fiatalabb korban kezdett el cigarettázni. Többek között ez derül ki a Gallup Intézet és az idén fennállása huszadik évfordulóját ünneplő Országos Dohányfüstmentes Egyesület (ODE) legújabb Magyar Dohányzás Monitor jelentéséből.

Az ODE 2000 óta jelenteti meg a Magyar Dohányzás Monitor jelentését a Gallup Intézet támogatásával. **A legfrissebb jelentés 2007 áprilisában készült.** A Gallup Intézet ezt megelőzően többször végzett dohányzás-kutatást Magyarországon: 2000-ben, 2002-ben, 2004-ben, 2006-ban.

Az összesített vizsgálati adatok alapján kijelenthető: szignifikánsan **nem változott az elmúlt években a dohányzók aránya a magyarországi népesség körében. A nők negyede a férfiaknak pedig 42%-a dohányzik rendszeresen.** Kiderült az is, hogy az alacsonyabb iskolai végzettségűek körében arányában többen dohányoznak, mint a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők között. A fővárosiak és a nagyobb városokban élők között magasabb arányban vannak dohányosok, mint a kisvárosokban vagy a falvakban élők között. Ami pedig az életkort illeti, a 60 év alatti népesség körében tízből legalább négyen gyújtanak cigarettára napi rendszerességgel. 60 év felett már csak minden ötödik ember (21%) gyújt rá naponta, 70 év felett pedig ennél is kevesebben – a korosztály 6 százaléka cigarettázik napi rendszerességgel.

A kutatás megállapította azt is: **érdemben nem csökkent az egy dohányosra jutó elszívott cigaretta mennyisége a vizsgált évek alatt.** 2004-ben 17,4 szálát szívtak el fejenként a dohányosok, 2006-ban 16,2-t, 2007-ben pedig 16,5-t. A dohányosok valamivel több, mint fele, 53 százaléka nem szív el egy doboz (20 szál) cigarettát naponta. Ugyancsak kedvezőtlen hír, hogy egy átmeneti nagy visszaesés után némileg nő a „nagy dohányosok” aránya. A 2000-ben végzett vizsgálat szerint az ezredforduló évében a dohányosoknak csak 22 százaléka szívtak el 20 szálnál kevesebbet naponta, ám 78 százalékuk ennél többet. 2004 őszén a dohányosoknak már 45 százaléka maradt e mennyiség alatt, 2006-ban 52 százaléka, 2007-ben pedig a dohányosok 53 százaléka vallotta, hogy napi 20 szálnál kevesebbet szív el. A dohányosok zöme, 43

százaléka közép árkategóriás (400-499 Ft) cigarettát szív. A dohányzók 28 százaléka ennél drágább cigarettát vásárol, és ugyancsak 28 százaléuk ennél olcsóbbat.

A mai dohányosok háromnegyedének szinte gyerekként, 18 évesen, vagy még fiatalabban alakult ki a függősége. A dohányosok relatív többsége, 42 százaléuk már 16 éves korában vagy még korábban gyújtott rá először, 34 százaléka pedig 17-18 éves kora között szokott rá a cigarettázásra. 2004. és 2007. között egyébként valamivel csökkent a 16 éven alatt rászokók aránya, pedig 2000. és 2004. között még drasztikusan nőtt ez az arány.

Ami a leszokási hajlandóságot illeti, a vizsgálatból kiderült, hogy **a dohányosoknak majdnem fele (45%) szeretne felhagyni a dohányzással.** Ez valamelyes kevesebb a 2006-ban és 2004-ben mért adatból. A leszokási hajlandóság drasztikusan a felsőfokú végzettségűek körében csökkent. Csökken a leszokási hajlandóság az életkor előrehaladtával is, különösen az 50 év feletti dohányzó népesség körében. A dohányzásról leszokni szándékozók számottevő részét (81%) olyan dohányosok teszik ki, akik már megpróbálták letenni a cigarettát. Közülük minden második tavaly is próbálkozott a leszokással. A leszokást segítő eszközt azonban csak 17 százaléuk használt.

A dohányzással kapcsolatos közvélekedés nem változott jelentősen az elmúlt években. **Az állampolgárok nagyobb része további szigorításokat tart szükségesnek a dohányzás visszaszorítása érdekében.** A magyarok kétharmada egyetért azzal, hogy tiltani kellene a dohánytermékek reklámozását az üzletekben. Valamivel kevesebben, de még így is a lakosság fele ért egyet azzal, hogy a nyilvános helyeken való dohányzást is tiltani kellene, és hogy csak különleges engedéllyel rendelkező üzletek árusíthassanak dohányárakat. A lakosság fele egyetért azzal is, hogy a dohánygyárak sport- vagy közéleti rendezvényeket ne szponzorálhassanak. A három évvel ezelőtti adatokhoz képest viszonyítva a 40 év alattiak véleménye változott: 10-15 százalékponttal többen megszorítás-pártiak.

A zárt nyilvános helyszíneken való dohányzásról továbbra is rendkívül szigorúan vélekedik a magyar lakosság. A hazai népesség 89-91 százaléka gondolja azt, hogy oktatási intézményekben, illetve hogy zárt éttermekben tiltani kell a cigarettázást. A felnőtt lakosság háromnegyede pártolja azt is, hogy azokon a helyszíneken, ahol elsősorban gyermekes családok fordulnak meg (játsszóterek, Állatkert stb.) tiltsák be a dohányzást. A megkérdezettek több mint fele változtatna azon a gyakorlaton is, hogy a középületek dohányfüst mentessé tétele óta az irodaházak és egyéb intézmények bejárata előtt dohányoznak. A lakosság bő harmada még a szabadban rendezett rendezvényeken is betiltaná a dohányzást. Az éttermek, sörözők, bárók teljes dohányfüst mentessé tételét csak szintén csak a kisebbség pártolja, tíz felnőttből négy ért egyet ezzel.

A nemdohányzók csaknem harmada (30%) kénytelen otthon vagy a munkahelyén cigarettafüstöt szívni. Történik ez annak ellenére, hogy az emberek nem tartják helyesnek, hogy mások passzívan dohányozzanak. Azzal a lakosság szinte egésze helyesli, hogy a gyerekek, a várandós nők és az idősek ne lehessenek kitéve dohányfüstnek. Négy megkérdezettből hárman azzal is egyet értenek, hogy *senki* se legyen kitéve a passzív dohányzás kellemetlenségének és ártalmainak. Ami az otthoni cigarettázást illeti, 2004-ben a nem dohányzók 17 százaléka, 2006-ban 21, 2007-ben viszont már 22 százaléka számolt be arról, hogy otthon kénytelen dohányfüstöt szívni. A 18-25 éveseknek pedig 53 százaléka él dohányfüstös otthoni környezetben. A munkahelyi passzív dohányzás tekintetében azonban némi javulás tapasztalható, de ma is a lakosság hatoda szív dohányfüstöt akaratán kívül a munkahelyén. Azt az intézkedést, hogy valamennyi szórakozóhelyen, munkahelyen és közintézményben megtiltsák a dohányzást, a lakosság kétharmada (66%) támogatná.

20 éves az Országos Dohányfüst mentes Egyesület

Az idén ünnepli fennállása 20. évfordulóját az Országos Dohányfüst mentes Egyesület (ODE). A szervezet alapítója Illyésné Gyenizse Erzsébet volt. 1987-ben azért hozta létre az egyesületet, mert a munkahelyén, értekezleteken a kollegái erősen dohányoztak, ennek következtében füstallergiát kapott. Nem véletlen, hogy **az ODE alapcélkitűzése a dohányzás visszaszorítása ezen belül is a dohányosok azon felének a támogatása, akik meg kívánnak szabadulni a káros szenvedélyüktől, valamint a nemdohányzók érdekeinek és szempontjainak a képviselete.**

Az ODE az elmúlt két évtizedben gigászi küzdelmet folytatott annak érdekében, hogy a dohányzást szabályozó jogszabályok, törvények megszülessenek. Az ODE saját programjai közé vette a „Lélegezz szabadon!” elnevezésű, egészségnevelési, csoportterápiás amerikai programot. A program során több ezer dohányzót segítettek a dohányzásról való leszokásban.

Az egyesület az elsők között volt, amely a figyelmet az ifjúságra, a rászokás megelőzésére irányította. A szervezet iskolákban, nevelőotthonokban végez dohányzás megelőzési tevékenységet. Ezen kívül részt vesz a dohányzás elleni konferenciák szervezésében, tudományos értekezletek tart a Dohányzáselleni Világnap (május 30-a) és a Nemzeti Dohányzáselleni Nap alkalmából. Évek óta jó kapcsolatot ápol a Társadalmi Unióval, a Magyar Rákellenes Ligával a Levegő Munkacsoporttal és más fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetekkel. Perek sokaságát nyerte a dohányzás visszaszorítását szolgáló törvények betartatásáért. Európa egyik legsikeresebb dohányzásellenes társadalmi szervezeteként úttörő szerepet játszott a dohányfüst mentes környezetet szolgáló rendelkezések kezdeményezésében és a dohányfüst ellenes társadalmi klíma kialakításában.

Az egyesületben kizárólag társadalmi tisztségviselők dolgoznak. A szervezet munkáját jeles orvosok, közéleti személyek munkájukkal támogatják és hirdetik. A szervezet elnöki tisztségét betöltők az elmúlt 20 esztendőben dr. Czeizel Endre, dr. Pákozdy Lajos, dr. Halmos Tamás, dr. Schweiger Ottó professzor, dr. Halmos Tamás, Manchin Róbert voltak.

További információ:

Manchin Róbert, elnök

Telefonszám: +36-30-555-6217

E-mail: manchin@ode.hu

